

การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับผังเมืองรวมชุมชนท่าเรือน้ำลึกสงขลา

จังหวัดสงขลา ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

Public hearing for the principal city plan of Songkhla's deep sea port,
Songkhla Province in accordance with The Town and Country Planning
Act B.E. 2019

ศदानนท์ วัดตธรรม*, รัชชพงษ์ ชัชวาลย์, มุจลินทร์ ผลกล้า และชยานิตฐ์ ตูเทพ
Sadanon Wattatham*, Rutchapong Chatchawan, Mudchalin Pholkla and Chayanit Tutap

Received: 26 March 2024, Revised: 11 March 2025, Accepted: 4 April 2025

บทคัดย่อ

บทความวิจัย เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับผังเมืองรวมชุมชนท่าเรือน้ำลึกสงขลา จังหวัดสงขลา ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาขั้นตอนการจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับผังเมืองรวมชุมชนท่าเรือน้ำลึกสงขลา จังหวัดสงขลา ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 และ 2) ศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนจากการจัดประชุมการประชุมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับผังเมืองรวมชุมชนท่าเรือน้ำลึกสงขลา จังหวัดสงขลา ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 เป็นวิจัยเชิงปฏิบัติการโดยการสำรวจพื้นที่ ติดประกาศ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ไปจนถึงจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อรับฟังความคิดเห็น โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมด้วยความสมัครใจ จำนวน 173 คน และใช้แบบสอบถามในการสอบถามความเหมาะสมของผังเมือง จากนั้นนำมาวิเคราะห์ผลทางสถิติเพื่อหาค่าจำนวน และร้อยละ

ผลการวิจัย พบว่า การจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เป็นการดำเนินการตามขั้นตอน 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การดำเนินการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางที่หลากหลาย ได้แก่ สถานีวิทยุ หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต ป้ายประชาสัมพันธ์ (ป้ายไวเนล) และการใช้รถแห่ (2) การจัดทำข้อมูลเอกสารและปิดประกาศแสดงรายการเกี่ยวกับการวางแผนและจัดทำผังเมืองรวม (3) การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นและการปรึกษาหารือกับประชาชน และ (4) การจัดทำรายงานสรุปการประชุมรับฟังความคิดเห็นและการปรึกษาหารือกับประชาชน สำหรับระดับความคิดเห็นของประชาชนจากการจัดประชุมที่มีต่อแผนผังทั้ง 8 ประเภท พบว่า ผู้ตอบ

แบบสอบถามส่วนใหญ่ มีความเห็นว่าแผนผังมีความเหมาะสมกับการใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทุกข้อ

คำสำคัญ : ผังเมืองรวม, ท่าเรือน้ำลึกสงขลา, การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

Abstract

This research article entitled public hearing for the principal city plan of Songkhla's deep sea port, Songkhla Province in accordance with The Town and Country Planning Act B.E. 2019, aimed to 1) study the process of organizing meetings to gather public hearing for the principal city plan of Songkhla's deep sea port, Songkhla Province in accordance with The Town and Country Planning Act B.E. 2019, and 2) examine the level of public hearing from the meetings held to receive feedback for the principal city plan of Songkhla's deep sea port, Songkhla Province according to The Town and Country Planning Act B.E. 2019. This research was action research conducted through area surveys, posting announcements, publicity, and organizing practical meetings to gather feedback. The meetings involved 173 voluntary participants and utilized questionnaires to assess the suitability of the city plan. Subsequently, statistical analysis was conducted to determine the frequencies and percentage of feedback received.

The research findings indicate that: 1) The process of organizing meetings to gather public hearing follows a four-step procedure, including: (1) conducting diverse publicity channels such as radio stations, newspapers, the internet, billboards (vinyl signs), and using mobile units, (2) generating documents and posting announcements regarding the planning and development of the principal city plan, (3) organizing meetings to receive feedback and engage in consultations with the public, and (4) compiling reports summarizing the feedback received from the meetings and the consultations with the public. Regarding the level of public hearing from the meetings towards the eight types of plans, it was found that

most respondents There is an opinion that the plan is suitable for all economic and social development.

Keywords : The Town and Country Planning, Songkhla's deep seaport, People hearing

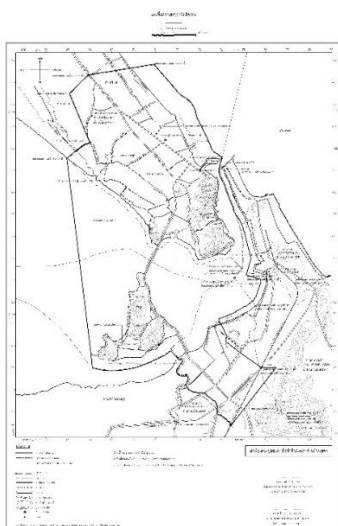
บทนำ

การวางและจัดทำผังเมืองรวม เป็นมาตรการหนึ่งที่ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาเมืองและดำรงรักษาเมืองบริเวณที่เกี่ยวข้องหรือชนบทในด้านการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน การคมนาคมและขนส่ง การสาธารณสุข โภค บริการสาธารณะ และสภาพแวดล้อมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมือง โดยทั่วไปแล้ว การวางและจัดทำผังเมืองรวม เป็นภารกิจหนึ่งของกรมโยธาธิการและผังเมือง และด้วยเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ พ.ศ. 2542 ที่กำหนดให้มีการถ่ายโอนภารกิจด้านการผังเมืองให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับไปดำเนินการ (สุรินทร์ สิริเชตรกรณ, 2552)

องค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ในจังหวัดที่ได้รับการถ่ายโอนภารกิจจากกระทรวงมหาดไทยทางด้านผังเมืองรวม ภายใต้ขอบเขตอำนาจหน้าที่ในการวางผังเมืองรวมที่มีขอบเขตครอบคลุมพื้นที่จังหวัด ให้ถือเป็นหน้าที่และอำนาจของกรมโยธาธิการและผังเมือง หรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น หรือสามารถทำร่วมกันก็ได้ อีกทั้งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ในมาตรา 10 ระบุไว้ว่า “...เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมือง ให้กรมโยธาธิการและผังเมืองจัดให้มีการทบทวนผังนโยบายการใช้ประโยชน์พื้นที่ทุก 5 ปี หรือในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อให้สอดคล้องกับ นโยบายของรัฐ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ สภาพเศรษฐกิจและสังคม หรือทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่เปลี่ยนแปลงไปจะจัดให้มีการทบทวนผังนโยบายการใช้ประโยชน์พื้นที่ก่อนระยะเวลาดังกล่าวก็ได้...”

ผังเมืองรวมชุมชนท่าเรือน้ำลึกสงขลา จังหวัดสงขลา ได้รับการประกาศเป็นกฎกระทรวงฉบับที่ 34 (พ.ศ. 2530) บังคับใช้ครั้งแรกเมื่อวันที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2530 และได้มีการปรับปรุงและปรกฏกระทรวงมาแล้วทั้งสิ้น จำนวน 6 ครั้ง ได้แก่ ปี พ.ศ. 2539 และ ปี พ.ศ. 2548 จากนั้น

ได้มีการขยายอายุบังคับใช้ผังเมืองรวมอีก 2 ครั้ง ครั้งละ 1 ปี และหมดอายุวันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2555 และไม่ได้มีการปรับปรุงใด ๆ จนกระทั่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ได้มีการประกาศใช้ โดยมีพื้นที่ครอบคลุมในเขตอำเภอเมืองสงขลา และอำเภอสิงหนคร และครอบคลุมพื้นที่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมืองสงขลา จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ เทศบาลนครสงขลา เทศบาลเมืองเขารูปช้าง เทศบาลตำบลพะวง องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะยอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมืองสิงหนคร จำนวน 1 แห่ง ได้แก่ เทศบาลเมืองสิงหนคร ดังรายละเอียดในภาพที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1 ขอบเขตผังเมืองรวมชุมชนท่าเรือน้ำลึกสงขลา จังหวัดสงขลา
ที่มา: กรมโยธาธิการและผังเมือง (2566)

จากผังเมืองรวมชุมชนท่าเรือน้ำลึกสงขลา จังหวัดสงขลา ที่ได้จัดทำขึ้นโดยกรมโยธาธิการและผังเมืองแล้วนั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา จึงได้ดำเนินการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับผังเมืองรวมชุมชนท่าเรือน้ำลึกสงขลา จังหวัดสงขลา ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 เนื่องด้วยการจัดทำผังเมืองรวมในครั้งนี้ เป็นประเด็นที่รัฐจะกำหนดนโยบายสาธารณะหรือออกคำสั่งทางปกครองที่มีผลกระทบต่อวิถีความเป็นอยู่ของประชาชน หรือเป็นโครงการที่มีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย วิถีชีวิต หรือส่วนได้เสียเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่น ทำให้ต้องมีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนขึ้น

(อรุณ ขยันหา, 2567) โดยให้ดำเนินการตามประกาศคณะกรรมการผังเมือง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการรับฟังความคิดเห็น การปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการวางและจัดทำผังเมืองรวม พ.ศ. 2565 และได้มอบหมายให้มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาในพื้นที่ ในฐานะผู้ที่มีบทบาทในการสร้างความรู้ความเข้าใจ และผู้เชี่ยวชาญในการจัดบริการวิชาการกับประชาชน เป็นผู้ดำเนินการ จากทั้งหมด จึงนำไปสู่การศึกษาการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับผังเมืองรวมชุมชนท่าเรือน้ำลึกสงขลา จังหวัดสงขลา ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นของสถาบันการศึกษาที่ได้รับมอบหมาย และเพื่อให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ได้นำผลที่เกิดขึ้นดังกล่าว ไปสู่การจัดทำร่างประกาศเพื่อประกาศใช้ในลำดับต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาขั้นตอนการจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับผังเมืองรวมชุมชนท่าเรือน้ำลึกสงขลา จังหวัดสงขลา ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562
2. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนจากการจัดประชุมการประชุมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับผังเมืองรวมชุมชนท่าเรือน้ำลึกสงขลา จังหวัดสงขลา ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชากรที่อยู่ในเขตผังเมืองรวมท่าเรือน้ำลึกสงขลา จังหวัดสงขลา ที่มีความสนใจในการเข้าร่วมประชุมการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับผังเมืองรวมชุมชนท่าเรือน้ำลึกสงขลา จังหวัดสงขลา ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 จำนวน 173 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตด้านเนื้อหาในการวิจัยครั้งนี้ คือ การศึกษาขั้นตอนและระดับความคิดเห็นการประชุมรับฟังความคิดเห็นและการปรึกษาหารือกับประชาชนในการวางและปรับปรุงผังเมืองรวมชุมชนท่าเรือน้ำลึกสงขลา จังหวัดสงขลา ในแผนผัง 8 ประเภท ได้แก่ 1) แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภท 2) แผนผังแสดงที่โล่ง 3) แผนผังแสดงโครงการการคมนาคม

และการขนส่ง 4) แผนผังแสดงโครงการกิจการสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และบริการสาธารณะ (1) 5) แผนผังแสดงโครงการกิจการสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และบริการสาธารณะ (2) 6) แผนผังแสดงแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 7) แผนผังแสดงผังน้ำ และ 8) มาตรการทางผังเมือง

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาดำเนินงาน เริ่มตั้งแต่ เดือนตุลาคม - ธันวาคม พ.ศ. 2566

4. ขอบเขตด้านสถานที่

เขตผังเมืองรวมท่าเรือน้ำลึกสงขลา จังหวัดสงขลา โดยมีพื้นที่ครอบคลุมในเขตอำเภอเมืองสงขลา และอำเภอสิงหนคร และครอบคลุมพื้นที่ในเขตองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมืองสงขลา จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ เทศบาลนครสงขลา เทศบาลเมืองเขารูปช้าง เทศบาลตำบลพะวง องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะยอ และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมืองสิงหนคร จำนวน 1 แห่ง ได้แก่ เทศบาลเมืองสิงหนคร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ โดยการสำรวจพื้นที่ ตีตประกาศ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์รายละเอียดของเขตผังเมืองรวมท่าเรือน้ำลึกสงขลา จังหวัดสงขลา ไปจนถึงจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อรับฟังความคิดเห็น ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ คือ ประชาชน ผู้มีส่วนได้เสีย และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการประชุมรับฟังความคิดเห็น และการปรึกษาหารือกับประชาชนในการวางแผนและปรับปรุงผังเมืองรวมชุมชนท่าเรือน้ำลึกสงขลา จังหวัดสงขลา ที่มีความสนใจในการเข้าร่วม จำนวน 173 คน จากการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อที่เป็นทางการหลากหลายรูปแบบ เช่น การปิดประกาศ การไต่ถาม และการออกหนังสือ เป็นต้น

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับความเห็นต่อ (ร่าง) ผังเมืองรวมชุมชนท่าเรือน้ำลึกสงขลา จังหวัดสงขลา เป็นข้อคำถามปลายปิด เพื่อให้เลือกตอบ ได้แก่ 1) แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภท 2) แผนผังแสดงที่โล่ง 3) แผนผังแสดงโครงการการคมนาคมและการขนส่ง 4) แผนผังแสดงโครงการกิจการสาธารณูปโภค

สาธารณูปการ และบริการสาธารณะ (1) 5) แผนผังแสดงโครงการกิจการสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และบริการสาธารณะ (2) 6) แผนผังแสดงแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 7) แผนผังแสดงผังน้ำ และ 8) มาตรการทางผังเมือง โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนน คือ ตอบเหมาะสม ให้ 1 คะแนน และปรับปรุง ให้ 0 คะแนน

3. การวิเคราะห์ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ผลการวิจัยครั้งนี้ คือ การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นการประชุมรับฟังความคิดเห็นและการปรึกษาหารือกับประชาชนในการวางและปรับปรุงผังเมืองรวมชุมชนท่าเรือน้ำลึก สงขลา จังหวัดสงขลา โดยใช้สถิติ คือ ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าร้อยละ (percentage)

ผลการศึกษา

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ขั้นตอนการจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับผังเมืองรวมชุมชนท่าเรือน้ำลึกสงขลา จังหวัดสงขลา ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

การดำเนินการประชุมรับฟังความคิดเห็นและการปรึกษาหารือกับประชาชน ในการวางและจัดทำผังเมืองรวมชุมชนท่าเรือน้ำลึกสงขลา จังหวัดสงขลา ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.2562 มาตรา 9 และประกาศคณะกรรมการผังเมือง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการรับฟังความคิดเห็นการปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางและจัดทำผังเมืองรวม พ.ศ. 2565 โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การดำเนินการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนทั่วไป ผู้มีส่วนได้เสีย และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้รับทราบก่อนวันที่กำหนดให้มีการประชุมรับฟังความคิดเห็นและการปรึกษาหารือกับประชาชนเป็นระยะเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า 7 วัน ก่อนวันประชุมรับฟังความคิดเห็นล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 15 วัน ซึ่งสื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ มีดังนี้

1. การประชาสัมพันธ์ผ่านทางสถานีวิทยุ จำนวน 3 สถานี ได้แก่ 1) สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดสงขลา FM 89.50 MHz 2) สถานีวิทยุเพื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา FM 105.75 MHz และ 3) สถานีวิทยุการเรียนรู้วิทยุชุมชนเทศบาลนครสงขลา FM 106.25 MHz

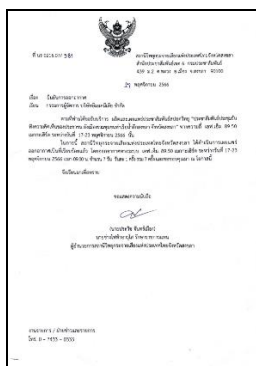
2. การประชาสัมพันธ์ผ่านทางหนังสือพิมพ์ จำนวน 1 ฉบับ คือ หนังสือพิมพ์แนวหน้า โดยมีการประชาสัมพันธ์ติดต่อกันจำนวน 7 วัน คือระหว่างวันที่ 17 - 23 พฤศจิกายน 2566

3. การประชาสัมพันธ์ทางอินเทอร์เน็ตผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ 1) กรมโยธาธิการและผังเมือง (www.dpt.go.th) 2) สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดสงขลา (<https://www.yotasongkhla.go.th/frontpage>) 3) องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา (<https://songkhlapao.go.th/new/frontpage>) 4) เทศบาลเมืองสิงหนคร(<https://www.singhanakorn.go.th/frontpage>) 5) เทศบาลตำบลพะวง (<https://www.pawong.go.th/new>) 6) องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะยอ (<https://kohyor.go.th/frontpage>) และ 7) เทศบาลนครสงขลา (<https://www.songkhla-city.go.th/2020/frontpage>)

4. การประชาสัมพันธ์ในรูปแบบการติดตั้งแผ่นป้ายประชาสัมพันธ์ (ป้ายไวนิล) ตามบริเวณสถานที่ราชการ สถานที่ชุมชนหลัก และภายในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตผังเมืองรวมฯ จำนวน 12 แห่ง เพื่อให้ประชาชนรับทราบเกี่ยวกับวัน เวลา และสถานที่จัดประชุม

5. การประชาสัมพันธ์ด้วยวิธีการใช้รถแห่ ได้ดำเนินการจัดให้มีรถยนต์วิ่งกระจายเสียงผ่านตามพื้นที่สำคัญในพื้นที่วางผังฯ เช่น บริเวณชุมชนหลัก บริเวณสถานที่ราชการ บริเวณบ้านเรือนและแหล่งชุมชน เป็นต้น โดยแบ่งเป็นวันละ สองรอบเวลา ได้แก่ ช่วงเช้าและช่วงบ่ายติดต่อกัน 3 วัน คือ วันที่ 21 - 23 พฤศจิกายน 2566 เพื่อให้ประชาชนรับทราบเกี่ยวกับวัน เวลา และสถานที่จัดประชุม

จากทั้งหมด สามารถแสดงตัวอย่างสื่อประชาสัมพันธ์ในดังภาพที่ 2 ดังนี้

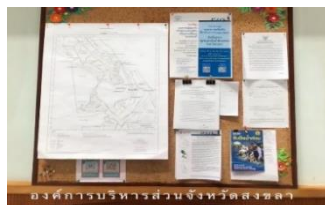

ภาพที่ 2 ตัวอย่างสื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์

ที่มา: นักวิจัย (2566)

ขั้นตอนที่ 2 การจัดทำข้อมูลเอกสารและปิดประกาศแสดงรายการเกี่ยวกับการวางและจัดทำผังเมืองรวม โดยปิดเปิดเผยเป็นระยะเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า 15 วัน ก่อนวันประชุมรับฟังความคิดเห็นและการปรึกษาหารือกับประชาชน โดยสถานที่ปิดประกาศ ได้แก่ 1) กรมโยธาธิการและผังเมือง 2) ศาลากลางจังหวัดสงขลา 3) สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดสงขลา 4) สำนักงานที่ดินจังหวัดสงขลา 5) สำนักงานที่ดินจังหวัดสงขลา สาขาสิงหนคร 6) ที่ว่าการอำเภอสิงหนคร 7) องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา 8) ที่ว่าการอำเภอเมืองสงขลา 9) เทศบาลเมืองสิงหนคร 10) เทศบาลนครสงขลา 11) เทศบาลเมืองเขารูปช้าง 12) เทศบาลตำบลพะวง และ 13) องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะยอ โดยได้ทำการปิดประกาศตามสถานที่ดังกล่าวเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 15 วัน ตั้งแต่วันที่ 24 พฤศจิกายน - 8 ธันวาคม 2566 ซึ่งสามารถแสดงตัวอย่างสถานที่ปิดประกาศได้ดังภาพที่ 3 ดังนี้

ภาพที่ 3 ตัวอย่างสถานที่ปิดประกาศ

ที่มา: นักวิจัย (2566)

ขั้นตอนที่ 3 การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นและการปรึกษาหารือกับประชาชน เพื่อนำเสนอร่างผังเมืองรวมพร้อมข้อกำหนด ตารางบัญชีแนบท้ายข้อกำหนด เพื่อให้ข้อมูลที่เพียงพอต่อการที่ประชาชนจะเข้าใจถึงผลกระทบต่อประชาชน ชุมชน สิ่งแวดล้อม ความหลากหลายทางชีวภาพ และแนวทางการเยียวยาความเดือดร้อนหรือความเสียหายแก่ประชาชนหรือชุมชน ตลอดจนรับฟังความคิดเห็นและการแสดงสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียที่จะยื่นคำร้องแสดงความเห็นเกี่ยวกับการวางและปรับปรุงผังเมืองรวมชุมชนท่าเรือน้ำลึกสงขลา จังหวัดสงขลา โดยจัดขึ้น ในวันอังคารที่ 12 ธันวาคม พ.ศ. 2566 เวลา 09.30 น. ณ ศาลาประชาคมอำเภอสิงหนคร ที่ว่าการอำเภอสิงหนคร ตำบลทิงหม้อ อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ซึ่งสามารถแสดงภาพการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นและการปรึกษาหารือกับประชาชน ได้ดังภาพที่ 4 ดังนี้

ภาพที่ 4 การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นและการปรึกษาหารือกับประชาชน
ที่มา: นักวิจัย (2566)

ขั้นตอนที่ 4 การจัดทำรายงานสรุปการประชุมรับฟังความคิดเห็นและการปรึกษาหารือกับประชาชน และประเมินผลแบบสอบถาม และจัดทำทะเบียนแบบคำขอสงวนสิทธิในการยื่นคำร้องของผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินผังเมืองรวมชุมชนท่าเรือน้ำลึกสงขลา จังหวัดสงขลา

2. ระดับความคิดเห็นของประชาชนจากการจัดประชุมการประชุมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับผังเมืองรวมชุมชนท่าเรือน้ำลึกสงขลา จังหวัดสงขลา ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

ผู้วิจัยได้แบ่งผลการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม และเขตพื้นที่อยู่อาศัย และ 2) ระดับความเห็นต่อ (ร่าง) ผังเมือง

รวมชุมชนท่าเรือน้ำลึกสงขลา จังหวัดสงขลา ซึ่งสามารถแสดงรายละเอียดได้ดังตารางที่ 1 - 2 ดังนี้

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม		
หน่วยงาน	49	40.2
ภาคเอกชน/ผู้ประกอบการ	1	0.8
ประชาชน	72	59.0
อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เทศบาล/อบต.		
เทศบาลนครสงขลา	2	1.6
เทศบาลเมืองสิงหนคร	53	43.4
องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะยอ	42	34.4
เทศบาลเมืองเขารูปช้าง	11	9.0
เทศบาลตำบลพะวง	10	8.2
อื่น ๆ ได้แก่ ภูมิลำเนาอยู่นอกพื้นที่	4	3.3
รวม	122	100.0

จากตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มประชาชน จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 59 รองลงมาเป็นหน่วยงานราชการ จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 40.2 และภาคเอกชน/ผู้ประกอบการ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8 โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองสิงหนคร จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 43.4 รองลงมาอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะยอ จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 34.4 อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองเขารูปช้าง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 9 อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลพะวง จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 8.2 อาศัยอยู่ในเขตอื่นๆ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.3 และอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครสงขลา จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.6

ตารางที่ 2 ระดับความคิดเห็นต่อ (ร่าง)ผังเมืองรวมชุมชนท่าเรือน้ำลึกสงขลา จังหวัดสงขลา

ประเภทแผนผัง	เหมาะสม (ร้อยละ)	ปรับปรุง (ร้อยละ)
1. แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภท		
ก. ความเหมาะสมของการกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน	114 (93.4)	8 (6.6)
ข. ความเหมาะสมของข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน (การควบคุมกิจกรรม)	105 (86.1)	17 (13.9)
2. แผนผังแสดงที่โล่ง		
ก. ความเหมาะสมของการกำหนดแผนผังแสดงที่โล่ง	111 (91)	11 (9)
ข. ความเหมาะสมของข้อกำหนดแผนผังแสดงที่โล่ง	112 (91.8)	10 (8.2)
3. แผนผังแสดงโครงการการคมนาคมและการขนส่ง		
ก. ความเหมาะสมของแนวเส้นทางของถนนเดิมขยาย	100 (82)	22 (18)
ข. ความเหมาะสมของแนวเส้นทางของถนนโครงการเสนอแนะให้สร้างใหม่	101 (82.8)	21 (17.2)
4. แผนผังแสดงโครงการกิจการสาธารณูปโภค สาธารณูปการและบริการสาธารณะ (1)		
ก. ความเหมาะสมของตำแหน่งที่ดินเพื่อโครงการกิจการสาธารณูปโภค และบริการสาธารณะ (1)	108 (88.5)	14 (11.5)
5. แผนผังแสดงโครงการกิจการสาธารณูปโภค สาธารณูปการและบริการสาธารณะ (2)		
ก. ความเหมาะสมของตำแหน่งที่ดินเพื่อโครงการกิจการสาธารณูปโภค และบริการสาธารณะ (2)	104 (85.2)	18 (14.8)
6. แผนผังแสดงแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม		
ก. ความเหมาะสมของพื้นที่แหล่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	106 (86.9)	16 (13.1)
7. แผนผังแสดงผังน้ำ		
ก. ความเหมาะสมของตำแหน่งที่ดินเพื่อพัฒนาระบบระบายน้ำและป้องกันน้ำท่วมชุมชน	92 (75.4)	30 (24.6)
8. มาตรการทางผังเมือง		
ก. การควบคุมความหนาแน่นของประชากรด้วย FAR (อัตราส่วนพื้นที่อาคารรวมกันของอาคารทุกหลังต่อพื้นที่แปลงที่ดินที่ใช้เป็น	105 (86.1)	17 (13.9)

ประเภทแผนผัง	เหมาะสม (ร้อยละ)	ปรับปรุง (ร้อยละ)
ที่ตั้งอาคาร)		
ข. การควบคุมมวลอาคารด้วย FAR (อัตราส่วนพื้นที่อาคารปกคลุมดินต่อพื้นที่แปลงที่ดินที่ใช้เป็นที่ตั้งอาคาร)	107 (87.7)	15 (12.3)
รวม	122	100.0

จากตารางที่ 2 ระดับความคิดเห็นต่อ (ร่าง) แผนผังรวมชุมชนท่าเรือน้ำลึก จังหวัดสงขลา รายละเอียดดังนี้

1. แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภท ประเด็นความเหมาะสมของการกำหนดสีการใช้ประโยชน์ที่ดิน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบเหมาะสม จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 93.4 และตอบปรับปรุง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 6.6 และประเด็นความเหมาะสมของข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน (การควบคุมกิจกรรม) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบเหมาะสม จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 86.1 และตอบปรับปรุง จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 13.9

2. แผนผังแสดงที่โล่ง ประเด็นความเหมาะสมของการกำหนดแผนผังแสดงที่โล่ง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบเหมาะสม จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 91 และตอบปรับปรุง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 9 และประเด็นความเหมาะสมของข้อกำหนดแผนผังแสดงที่โล่ง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบเหมาะสม จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 91.8 และตอบปรับปรุง จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 8.2

3. แผนผังแสดงโครงการการคมนาคมและการขนส่ง ประเด็นความเหมาะสมของแนวเส้นทางของถนนเดิมขยาย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบเหมาะสม จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 82 และตอบปรับปรุง จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 18 และประเด็นความเหมาะสมของข้อกำหนดแผนผังแสดงที่โล่ง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบเหมาะสม จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 82.8 และตอบปรับปรุง จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 17.2

4. แผนผังแสดงโครงการกิจการสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และบริการสาธารณะ (1) ประเด็นความเหมาะสมของตำแหน่งที่ดินเพื่อโครงการกิจการสาธารณูปโภค และบริการสาธารณะ

(1) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบเหมาะสม จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 88.5 และตอบปรับปรุง จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5

5. แผนผังแสดงโครงการกิจการสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และบริการสาธารณะ
(2) ประเด็นความเหมาะสมของตำแหน่งที่ดินเพื่อโครงการกิจการสาธารณูปโภค และบริการสาธารณะ
(2) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบเหมาะสม จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 85.2 และตอบปรับปรุง จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8

6. แผนผังแสดงแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประเด็นความเหมาะสมของพื้นที่แหล่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบเหมาะสม จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 86.9 และตอบปรับปรุง จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 13.1

7. แผนผังแสดงผังน้ำ ประเด็นความเหมาะสมของตำแหน่งที่ดินเพื่อพัฒนาระบบระบายน้ำและป้องกันน้ำท่วมชุมชน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบเหมาะสม จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 75.4 และตอบปรับปรุง จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 24.6

8. มาตรการทางผังเมือง ประเด็นการควบคุมความหนาแน่นของประชากรด้วย FAR (อัตราส่วนพื้นที่อาคารรวมกันของอาคารทุกหลังต่อพื้นที่แปลงที่ดินที่ใช้เป็นที่ตั้งอาคาร) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบเหมาะสม จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 86.1 และตอบปรับปรุง จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 13.9 และประเด็นการควบคุมมวลอาคารด้วย FAR อัตราส่วนพื้นที่อาคารปกคลุมดินต่อพื้นที่แปลงที่ดินที่ใช้เป็นที่ตั้งอาคาร) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบเหมาะสม จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 87.7 และตอบปรับปรุง จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 12.3

สรุปผลการวิจัย

การจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับผังเมืองรวมชุมชนท่าเรือน้ำ ลีกลองขลา จังหวัดสงขลา ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 เป็นการดำเนินการตามขั้นตอน 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การดำเนินการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนทั่วไป ผู้มีส่วนได้เสีย และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้รับทราบก่อนวันจัดประชุม ผ่านช่องทางที่หลากหลาย ได้แก่ สถานีวิทยุ หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต ป้ายประชาสัมพันธ์ (ป้ายไวเนล) และการใช้รถแห่ 2) การจัดทำข้อมูลเอกสารและปิดประกาศแสดงรายการเกี่ยวกับการวางแผนและจัดทำผังเมืองรวม ไม่น้อยกว่า 15 วัน ก่อนวันจัดประชุม 3) การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นและการปรึกษาหารือกับประชาชน และ

4) การจัดทำรายงานสรุปการประชุมรับฟังความคิดเห็นและการปรึกษาหารือกับประชาชน และประเมินผลแบบสอบถาม และจัดทำทะเบียนแบบคำขอสงวนสิทธิในการยื่นคำร้องของผู้มีส่วนได้เสีย สำหรับระดับความคิดเห็นของประชาชนจากการจัดประชุมการประชุมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับผังเมืองรวมชุมชนท่าเรือน้ำลึกสงขลา จังหวัดสงขลา ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ที่มีต่อแผนผังทั้ง 8 ประเภท พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบเหมาะสมทั้ง 8 ประเภท ได้แก่ 1. แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภท ประเด็นความเหมาะสมของการกำหนดสีการใช้ประโยชน์ที่ดินร้อยละ 93.4 และประเด็นความเหมาะสมของข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน (การควบคุมกิจกรรม) (ร้อยละ 86.1) 2) แผนผังแสดงที่โล่ง (ร้อยละ 91.0) และประเด็นความเหมาะสมของข้อกำหนดแผนผังแสดงที่โล่ง (ร้อยละ 91.8) 3) แผนผังแสดงโครงการการคมนาคมและการขนส่ง ประเด็นความเหมาะสมของแนวเส้นทางของถนนเดิมขยาย (ร้อยละ 82.0) และประเด็นความเหมาะสมของข้อกำหนดแผนผังแสดงที่โล่ง (ร้อยละ 82.8) 4) แผนผังแสดงโครงการกิจการสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และบริการสาธารณะ (1) ประเด็นความเหมาะสมของตำแหน่งที่ดินเพื่อโครงการกิจการสาธารณูปโภค และบริการสาธารณะ (1) (ร้อยละ 88.5) 5) แผนผังแสดงโครงการกิจการสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และบริการสาธารณะ (2) ประเด็นความเหมาะสมของตำแหน่งที่ดินเพื่อโครงการกิจการสาธารณูปโภค และบริการสาธารณะ (2) (ร้อยละ 85.2) 6) แผนผังแสดงแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประเด็นความเหมาะสมของพื้นที่แหล่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ 86.9) 7) แผนผังแสดงผังน้ำ ประเด็นความเหมาะสมของตำแหน่งที่ดินเพื่อพัฒนาระบบระบายน้ำ และป้องกันน้ำท่วมชุมชน (ร้อยละ 75.4) และ 8) มาตรการทางผังเมือง ประเด็นการควบคุมความหนาแน่นของประชากรด้วย FAR (อัตราส่วนพื้นที่อาคารรวมกันของอาคารทุกหลังต่อพื้นที่แปลงที่ดินที่ใช้เป็นที่ตั้งอาคาร) (ร้อยละ 86.1) และประเด็นการควบคุมมวลอาคารด้วย FAR อัตราส่วนพื้นที่อาคารปกคลุมดินต่อพื้นที่แปลงที่ดินที่ใช้เป็นที่ตั้งอาคาร) (ร้อยละ 87.7)

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้อภิปรายผลการศึกษิตตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ขั้นตอนการจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับผังเมืองรวมชุมชนท่าเรือน้ำลึกสงขลา จังหวัดสงขลา ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

ขั้นตอนการจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับผังเมืองรวมชุมชนท่าเรือน้ำลึกสงขลา จังหวัดสงขลา ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 สามารถดำเนินการได้ตามประกาศคณะกรรมการผังเมือง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการรับฟังความคิดเห็นการปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางและจัดทำผังเมืองรวม พ.ศ. 2565 อาจกล่าวได้ว่าเป็นขั้นตอนของทางราชการที่สร้างกระบวนการการมีส่วนร่วมกับประชาชน ตั้งแต่ก่อนเริ่มการจัดประชุม ด้วยการสื่อสาร เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์เชิญชวน ไปจนถึงการประชุมรับฟังความคิดเห็น ตามระยะเวลาที่กำหนดอย่างเป็นขั้นเป็นตอนและมีการระบุระยะเวลาแต่ละขั้นตอนอย่างชัดเจน สอดคล้องกับอรุณ ชัยนหา (2567) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินการออกคำสั่งทางปกครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ซึ่งพบว่า โครงการที่มีผลกระทบรุนแรง ต้องจัดให้มีการรับฟังรูปแบบ “อภิปรายสาธารณะ” ซึ่งทั้ง 2 กรณีต้อง เผยแพร่ข้อมูลและปิดประกาศ “ก่อน” ไม่น้อยกว่า 30 วัน และติดประกาศวิธีการรับฟัง วันเวลา สถานที่ ล่วงหน้า 30 วัน หลังจากนั้น ประกาศผลของการรับฟังความคิดเห็น หากมีการแก้ไขที่เป็นสาระสำคัญในระหว่างการรับฟังความคิดเห็น ให้เริ่มกระบวนการใหม่ทั้งหมด จะเห็นได้ว่าการรับฟังความคิดเห็นในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำผังเมืองรวม เป็นผังเมืองที่เกิดจากความเห็นชอบของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งถือเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการรับผลประโยชน์และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นตามมาจากการพัฒนาเชิงพื้นที่เมื่อมีการประกาศใช้ต่อไป อีกทั้งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ที่จะสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนผ่านกระบวนการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน ซึ่งต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น การปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยให้คำนึงถึงผู้ที่ได้รับผลกระทบในผังแต่ละประเภท และต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ทราบด้วยวิธีการที่หลากหลายและทั่วถึง โดยมีข้อมูลเพียงพอต่อการที่ประชาชนจะเข้าใจถึงผลกระทบต่อประชาชน ชุมชน สิ่งแวดล้อม ความหลากหลายทางชีวภาพ และแนวทางการเยียวยาความเดือดร้อน หรือความเสียหายแก่ประชาชนหรือชุมชน นั้น

2. ระดับความคิดเห็นของประชาชนจากการจัดประชุมการประชมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับผังเมืองรวมชุมชนท่าเรือน้ำลึกสงขลา จังหวัดสงขลา ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

ระดับความคิดเห็นของประชาชนจากการจัดประชุมการประชมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับผังเมืองรวมชุมชนท่าเรือน้ำลึกสงขลา จังหวัดสงขลา ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบเหมาะสม ทั้ง 8 ประเภท ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่ากระบวนการขั้นตอนของการประชุม ทางผู้วิจัยได้ให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมตั้งแต่วิธีการขึ้นตอนแรกที่เกิดขึ้นก่อนวันจัดประชุม เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบที่มาของการจัดประชุม การศึกษาข้อมูลของผังเมืองรวมในแต่ละประเภทผังเมือง เมื่อถึงวันจัดประชุม ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มาร่วมประชุมจะสามารถเข้าใจสาระสำคัญที่วิทยากรบรรยาย และนำไปสู่การให้ความคิดเห็นเพื่อตอบแบบสอบถามได้ด้วยความถูกต้องและเข้าใจอย่างแท้จริง จึงทำให้การรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับผังเมืองรวมในครั้งนี้ เป็นไปด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่มีเหตุการณ์รุนแรงจากความคิดเห็นที่เห็นต่างๆ แต่เป็นการพูดคุยกันด้วยความเข้าใจของทุกๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทำให้ไม่เกิดปัญหาตามมา อย่างในงานของกุลธิดา บุญศิริชูโต (2555) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินการกิจด้านการผังเมืองรวมภายหลังการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาผังเมืองรวมจังหวัดนนทบุรี ซึ่งพบว่า ปัญหาของการดำเนินการกิจด้านการผังเมือง คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นน้อยเกินไป นอกจากนี้ ผลความคิดเห็นที่เกิดขึ้นในการจัดเวทีในครั้งนี้ที่มีความเหมาะสมนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำไปสู่การกำหนดนโยบายและทิศทางในการพัฒนาเชิงพื้นที่ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะเป็นผลประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และหากยังเกิดความเข้าใจตั้งแต่เริ่มกระบวนการแล้วด้วยนั้น ยิ่งทำให้การใช้ประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นมีความราบรื่นและถือเป็นการสร้างความเป็นเจ้าของร่วมกันในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับบริษัท เอ็มไพร์ เอเชีย กรุ๊ป จำกัด (2564) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย ประชาชน และชุมชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความรับรู้ที่ถูกต้อง รับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ ในการดำเนินการขอจัดตั้งเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ โครงการ ศูนย์นวัตกรรมดิจิทัลและเทคโนโลยีขั้นสูงบ้านฉาง ซึ่งพบว่า ผู้มีส่วนได้เสียร้อยละ 98 มีเห็นด้วยในการจัดตั้งเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษของโครงการศูนย์นวัตกรรมดิจิทัลและเทคโนโลยีขั้นสูงบ้านฉาง และเชื่อมั่นว่าจะทำให้เกิดการจ้างงานในพื้นที่และเศรษฐกิจชุมชนดีขึ้น มีประโยชน์ต่อชุมชนโดยเฉพาะระบบเศรษฐกิจใน

พื้นที่ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการจ้างงานในพื้นที่ ซึ่งเป็นเหตุผลสำคัญที่ประชาชนให้การสนับสนุนโครงการ มีเพียงร้อยละ 2 ที่เห็นว่าความเป็นอยู่แบบเดิมก็ไม่มีผลเสียอะไร และยังสอดคล้องกับพิศาล ขยันสำรวจ (2552) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจการจัดทำผังเมือง: ศึกษาเฉพาะกรณีผังเมืองรวมจังหวัด ซึ่งพบว่า ผังเมืองรวมจะเป็นผังเมืองที่ช่วยกำหนดนโยบายที่เป็นการผสมผสานในด้านเศรษฐกิจ สังคม และกายภาพ รวมไปถึงการใช้ประโยชน์ที่ดิน และสามารถกำหนดรายละเอียดไปสู่โครงการพัฒนาในระดับพื้นที่ได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ประชาชน ผู้มีส่วนได้เสีย และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้รับการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลการวางแผนและปรับปรุงผังเมืองรวมชุมชนท่าเรือน้ำลึกสงขลา จังหวัดสงขลา

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ได้นำรายงานสรุปการประชุมรับฟังความคิดเห็นและการปรึกษาหารือกับประชาชนในการวางแผนและปรับปรุงผังเมืองรวมชุมชนท่าเรือน้ำลึกสงขลา จังหวัดสงขลา ไปใช้ในการกำหนดนโยบายสาธารณะเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาเชิงพื้นที่

3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ได้นำรายงานสรุปการประชุมรับฟังความคิดเห็นและการปรึกษาหารือกับประชาชนในการวางแผนและปรับปรุงผังเมืองรวมชุมชนท่าเรือน้ำลึกสงขลา จังหวัดสงขลา ไปใช้ในการจัดบริการสาธารณะเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาบทบาทการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาคประชาชน ผู้มีส่วนได้เสีย และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างรูปแบบของในลักษณะของเครือข่ายการทำงานในการบริหารจัดการปัญหาในระยะยาว

2. ควรทำการวิจัยเรื่องการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ในเขตพื้นที่อื่นและในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสามารถนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำจัดการขัดแย้งได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมโยธาธิการและผังเมือง. (2566). **ขอบเขตผังเมืองรวมชุมชนท่าเรือน้ำลึกสงขลา จังหวัดสงขลา**. เอกสารสำเนา.
- กุลธิดา บุญศิริชูโต. (2555). ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินการกิจด้านการผังเมืองรวมภายหลังการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาผังเมืองรวมจังหวัดนนทบุรี. **วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์**, 23(1), 121-130.
- บริษัท เอ็มไพร์ เอเชีย กรุป จำกัด. (2564). **การรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย ประชาชน และชุมชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความรับรู้ที่ถูกต้อง รับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ ในการดำเนินการขอจัดตั้งเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ โครงการ ศูนย์นวัตกรรมดิจิทัลและเทคโนโลยีขั้นสูงบ้านฉาง**. รายงานเสนอต่อ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก.
- ประกาศคณะกรรมการผังเมือง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการรับฟังความคิดเห็นการปฐกฐาหรือ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการวางและจัดทำผังเมืองรวม พ.ศ. 2565. (2565, 1 เมษายน). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 139, ตอนพิเศษ 77 ง, หน้า 45-49.
- พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562. (2562, 29 พฤษภาคม). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 136, ตอนที่ 71 ก, หน้า 1-44.
- พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542. (2542, 17 พฤศจิกายน). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 116, ตอนที่ 114 ก, หน้า 1-21.
- พิศาล ขยันสำรวจ. (2552). **การถ่ายโอนภารกิจการจัดทำผังเมือง: ศึกษาเฉพาะกรณีผังเมืองรวมจังหวัด**. เอกสารวิชาการส่วนบุคคล. หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูง การบริหารงานภาครัฐและกฎหมายมหาชน สถาบันพระปกเกล้า. กรุงเทพฯ.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540. (2540, 11 ตุลาคม). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 114, ตอนที่ 55 ก, หน้า 1-99.
- สุรินทร์ สิทธิเชตรกรณ์. (2552). **ปัญหาการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา การถ่ายโอนภารกิจด้านการวางและจัดทำผังเมืองรวมในเขตเทศบาลให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูง การบริหารงานภาครัฐและกฎหมายมหาชน สถาบันพระปกเกล้า. กรุงเทพฯ.

อรุณ ขยันหา. (2567). แนวทางในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินการออกคำสั่งทางปกครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. วารสารศิลปการจัดการ, 8(1), 348-364.

ผู้เขียน

ศดานนท์ วัตตธรรม*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจักษ์สุตรรัฐประศาสนศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
160 ถนนกาญจนวนิช ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
E-mail: sadanon.wa@skru.ac.th

รัชพงษ์ ชีवालย์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจักษ์สุตรรัฐประศาสนศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
160 ถนนกาญจนวนิช ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
E-mail: rutchapong.cha@skru.ac.th

มูจลินทร์ ผลกล้า

อาจารย์ ดร. ประจักษ์สุตรรัฐประศาสนศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
160 ถนนกาญจนวนิช ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
E-mail: mudchalin.ph@skru.ac.th

ชยานิษฐ์ ตูเทพ

อาจารย์ประจักษ์สุตรรัฐประศาสนศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
160 ถนนกาญจนวนิช ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
E-mail: chayanit.tu@skru.ac.th